

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 1382/2015
09.09.2015. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у предмету предлагача В.З. из Б., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Београду Р4 п 141/15 од 06.07.2015. године, у седници одржаној 09.09.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ жалба предлагача В.З. па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** решење Вишег суда у Београду Р4 п 141/15 од 06.07.2015. године тако што се утврђује да је предлагачу В.З. повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Другим основним судом у Београду у предмету П 59885/10.

НАЛАЖЕ СЕ Другом основном суду у Београду да предузме све неопходне мере како би се поступак у предмету П 59885/10 окончао у што краћем року.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за одређивање примерене накнаде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да предлагачу на име трошкова поступка исплати 12.780,00 (дванаестхиљадаседамстоосамдесет) динара који износ ће јој се исплатити из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова у року од три месеца, рачунајући од дана подношења захтева предлагача за исплату.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду Р4 п 141/15 од 06.07.2015. године, одбијен је као неоснован захтев предлагача за заштиту права на суђење у разумном року којим је тражила да се утврди повреда права, наложи отклањање повреде окончањем спора, а предлагачу досуди накнада због повреде права на суђење у разумном року од 120.000,00 динара.

Против наведеног решења предлагач је изјавила жалбу због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијаног решења у смислу члана 386. у вези члана 402. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11... 55/14) на основу члана 30. став 2.

Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ 25/82... „Службени гласник РС“ 46/95... 55/14), на чију сходну примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд је нашао да је жалба основана.

У поступку није учињена повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП на коју Врховни касациони суд, као другостепени суд у овом поступку пази по службеној дужности.

Увидом у предмет на који се захтев за заштиту права на суђење у разумном року односи утврђено је да је против предлагача, као тужене поднета тужба 29.05.2009. године, да је тужена, овде предлагач дала одговор на тужбу 08.07.2009. године. По пријему одговора на тужбу првостепени суд је заказао рочиште за 16.04.2010. године које рочиште није одржано јер није било доказа да је тужена уредно позвана. Сва наредна рочишта су била заказивана у релативно кратким временским интервалима, а дугом трајању поступка допринело је понашање тужене која није примала позиве за рочиште 16.04.2009. године, 06.09.2010. године, а рочиште од 20.12.2010. године је одложено јер је тужена тражила одлагање. Рочиште од 06.02.2012. године није одржано по предлогу тужене јер није приступио њен пуномоћник, а тужена није приступила на рочиште 25.05.2012. године иако је била уредно обавештена. На рочишту 16.01.2013. године тужена је тражила изузеће поступајућег судије због чега је то рочиште одложено до доношења одлуке о изузећу. Захтев за изузеће је одбијен решењем председника суда, а наведено решење је уручено туженој. Тужена није приступила на рочиште заказано за 16.01.2014. године, а телеграмом је тражила одлагање јер је повредила ногу. Рочишта заказана за 13.11.2014. године и 17.03.2015. године одложена су због штрајка адвоката Адвокатске коморе Београда.

Имајући у виду да је у питању предмет у коме није законом прописана хитност поступања, који је чињенично сложен јер је потребно саслушати велики број сведока, да је суд предузимао радње у поступку које се огледају у претходном испитивању тужбе, достављању тужбе туженом на одговор, заказивање рочишта у релативно кратким интервалима, али да је дугом трајању поступка допринело искључиво понашање тужене, овде предлагача која није приступала на рочишта иако је уредно позвана, тражила одлагања суђења без одређеног разлога, захтевала изузеће судије, првостепени суд је нашао да због искључивог доприноса предлагача није оправдано утврђење повреде права и одређивање накнаде.

Основано се у жалби указује да је наведено решење донето уз погрешну примену материјалног права.

Према члану 32. став 1. Устава Републике Србије свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Према члану 8в Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова на поступак за заштиту права на суђење у разумном року сходно се примењују

одредбе Закона о ванпарничном поступку, а Закон о ванпарничном поступку у члану 30. став 2. прописује сходну примену Закона о парничном поступку, у оним областима које нису регулисане тим законом.

Чланом 10. ЗПП прописано је да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року, да поступак спроведе без одуговлачења, у складу са претходно одређеним временским оквиром за предузимање парничних радњи и са што мање трошкова.

Разумна дужина трајања судског поступка зависи од сложености случаја, понашања подносиоца захтева као странке у поступку, поступање надлежног суда који води поступак, као и значаја и природе постављеног захтева за странку која је покренула поступак.

Ценећи све наведене критеријуме, Врховни касациони суд налази да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року јер је разлог дугог трајања првостепеног поступка некоришћење свих процесних могућности суда који није водио рачуна о процесној дисциплини странака, односно није користио законску могућност за кажњавање тужене због неприступања заказаним рочиштима или доношења одговарајућих одлука у њеном одсуству иако је уредно позвана на рочиште. Због тога је првостепено решење преиначено и утврђена повреда права. Истовремено је одбијен захтев предлагача за досуђивање примерене накнаде закључујући да је утврђење повреде права и налагање окончања поступка довољна сатисфакција за предлагача на чијој страни се налази искључиви допринос дугом трајању поступка.

Одлуком Врховног касационог суда садржаном у ставу трећем изреке предлагачу су признати трошкови поступка у износу од 12.780,00 динара на основу члана 154. став 1. Закона о парничном поступку у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и то у висини од 6.000,00 динара за састав предлога за заштиту права на суђење у разумном року, 6.000,00 динара за састав жалбе, на основу тарифног броја 13 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката ("Службени гласник РС" 121/2012) и 780,00 динара на име таксе на жалбу и одлуку на основу Закона о судским таксама ("Службени гласник РС" 28/94... 93/2001) у складу са тарифним бројевима 4 и 5 Таксене тарифе.

На основу члана 401. тач. 3. и 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа
судија
Љубица Милутиновић, с.р.